

Zenginleştirilmiş Görsellerin Kullanılmasının Sanat Tarihi Eğitime Katkısının Saptanması

Arş. Gör. Dr. Zeynep Pehlivan Baskın

Makale Geliş Tarihi: 15.05.2018
Yayına Kabul Tarihi: 30.05.2018

Özet

Araştırmanın amacı, sanat tarihi eğitiminde zenginleştirilmiş görsellerle (video) desteklenerek işlenen dersteki öğrencilerin başarıları ile anlatım metotlu (öğretmen merkezli, organize görüş, not alma, işiterek öğrenme temelli) ders işlenen sınıftaki öğrencilerin başarılarını kıyaslamak, sanat tarihi eğitiminde zenginleştirilmiş görsel kullanmanın öğrencilerin başarı oranlarına etkisini araştırmaktır. Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini Ankara Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı 2. Sınıf öğrencileri (1. Öğretim 34 öğrenci, 2. Öğretim 27 öğrenci) oluşturmuştur. Araştırma verileri 6 sorudan oluşan ön anket ve 5 sorudan oluşan son anket ile elde edilmiştir. Araştırmacı tarafından oluşturulan ön anketin ve son anketin geçerlilik ve güvenilirliği sağlanmış; uzman görüşü alınarak son hali verilmiştir. Ön anket ve son ankette kontrol grubu ile deney grubu arasında büyük oranda fark görülmemesiyle beraber; kontrol grubunun başarı oranının daha yüksek olduğu görülmüştür. Kontrol grubu deney grubuna göre ön ankette %5,8'lik bir fark ile başarı sağlarken, son ankette %1,6'lık bir fark ile başarısını sürdürmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sanat Tarihi, Sanat Tarihi Eğitimi, Video.

DETERMINING THE CONTRIBUTION OF THE USE OF IMPROVED VIEWS TO ART HISTORY EDUCATION

Abstract

The aim of the research is to investigate and compare the achievements of "students in the class who are taught in art history teaching with enriched visuals (video)" and the achievements of the students with conventional method (teacher centered, organize view, note taking, hearing learning based). Research is a descriptive study in the screening model. Ankara Gazi University Gazi Faculty of Education Fine Arts Education Department Painting and Teaching Teacher Training Department 2nd grade students (34 day-time students, 27 evening-time students) form the sampling space of the study. The research data were obtained from the preliminary questionnaire consisting of 6 questions and the post-study questionnaire consisting of 5 questions. The validity and reliability of the preliminary and post-study questionnaire were ensured by the researcher and they have been formed by the researcher following reception of expert opinion. In the preliminary and final questionnaires, there was no significant difference between the control group and the experimental group; however the success rate of the control group was found to be higher. The control group achieved a success with a difference of 5.8% in the preliminary questionnaire according to the experiment group, and maintained its success with a difference of 1.6% in the last questionnaire.

Keywords: Art History, Art History Education.

Arş. Gör. Dr. Zeynep Pehlivan Baskın, Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, Ankara
E-posta: zpehlivan@gmail.com

Sanat ve kültürün medeniyetler için en üst düzeyde yaratı ürünleri ortaya çıkarması, söz konusu medeniyetlerin ne derece köklü ve soylu olduklarının da göstergesidir. Geçmişin sanat eserlerindeki formlar, desenler, yazılar hatta ustalık öyle doygun bir noktaya gelmiştir ki, modern dünyanın dahi bazen cevabını zor bulduğu, yeniden üretimlerinin neredeyse mümkün olmadığı bir zirve noktasıdır bu.

Sanat tarihinin öneminin kavratılmasında etkili araçlar kullanılması, sözkonusu yüksek medeniyetlerin kalıntılarının bugünün gençlerine doğru tanıtılmasında çok önemli bağlantı unsurlarıdır. Öğretim yaparken sadece kuru bilgi eşliğinde olmasından ziyade kullanılan görsellerin niteliğiyle, yaşayan müzelerle, drama gibi canlandırma teknikleriyle çok daha kolay ve etkili olacaktır. Bütün derslerde zengin materyallerin anlamaya ve öğrenmeye olumlu katkısı kaçınılmaz bir gerçektir. Hele sanat tarihi öğretiminde bir öğretmenin günümüzün teknolojik-görsel imkanlarını kullanmadan bir eğitim yapması kabul edilemez bir durumdur. Öğretmenin yanı sıra, derslik, program gibi eğitimin diğer bileşenlerinin çağa ayak uyduramaması ve gerisinde kalması kültür ve sanat hayatımızın ilerleyen dönemlerinde büyük gedikler açacaktır. Ünlü bilim adamı Einstein (2009, s. 97) "Bilgi sınırlıdır, düşselleme dünyayı kuşatır" demişti.

Sanat tarihi öğretmenin en avantajlı yönü; bugün küçük aletlerden en büyük mimari eserlere kadar çok geniş ölçüde görsel kalıntıları geride bırakmış olmasıdır. Bir dönemi, tarih aralığında konuşlandırırken görsel kaynaklar eğitimcinin en büyük yardımcısıdır. Okul içi uygulamalarda görsellerin daha da zenginleştirilmesi kullanılan ders araç ve materyallerinin kapasitesi ile de yakından ilgilidir. Örneğin bir başyapıtın sadece bir fotoğrafının olmasından ziyade oluş serüveninin görsel-işitsel veya hareketli görsel-işitsel araçlar olan animasyon, video gibi araçlarla canlandırılmış şekilde öğretimde kullanılması çok daha kalıcı bir etkiye yol açacaktır. Bu noktada hedef öğrenci kitlesinin öğrenme sitillerini eğitimcinin önceden bilmesi deneyimlerle yakından ilgilidir. Görüntü teknolojilerinin günlük yaşamda daha çok yaygınlaşması, daha zengin görsel ders materyali oluşturma gereğini ortaya çıkarmıştır. Evlerdeki, avuç içi bilgisayarlar, akıllı telefonlar, televizyonlar okul ötesinde de öğrenme fırsatları ortaya koymaktadır. Hatta 3D sanal ortam sağlayan "virtual reality" kaskları mekanların içerisinde gerçemişcesine gezmemizi sağlayacak kadar ileri bir sunum ortamı sunmaktadır. İnternet ve bilgisayarlar sanal müze uygulamaları, mekanların içini ekrandan bütün detaylarıyla gösterme, büyütüp incelemek için olanaklarına sahiptir. Söyleyebiliriz ki, hızla değişen bilgi ihtiyaçları ve buna bağlı olarak şekillenen teknoloji, öğretmenleri yüz yüze öğretmenin yanısıra, rehber durumuna da getirmiştir. Sanıldığı gibi aksine sınıfta öğretmenin rolü azal-

mamış, aksine güncel teknolojik araçlar konusunda kendisini aktif tutan bir öğretici nitelik ortaya çıkmıştır.

Sanat tarihi dersleri bu güne kadar gerektiği ölçüde değerlendirilmemiştir. "Oysa tarih boyunca insanın yaratıp geliştirdiği sanat eserleri, ait olduğu toplumun kültür hazinesini oluşturmaktadır. Bunların öğrenilmesi milli şuur uyardırır ve destekler. Aynı zamanda bu bilinç, kültür varlıklarının korunması ve sonraki nesillere aktarılmasını sağlar" (Aslanapa,1995:14-15).

Altuner'in (2007: 2) aktarımına göre; bir bilim alanı olarak görülen sanat tarihini kitle eğitiminden ayırt etmemek gerekmektedir. Kronolojik tarih bilgisinin yanı sıra, tarihsel dönemlere ışık tutacak toplumsal, kültürel ve sanatsal bilgi ve donanım kazandıracak sanat tarihi dersleri (Yavuzoğlu, 2004: 59) eğitimin her aşamasında yer almalıdır. Sanat tarihi kültürel birikim isteyen bir alandır. Üniversitelerde sanat tarihi eğitimi verilebilmesi için ortaöğretimde de bu dersin verilmesi gerekmektedir (Ödekan, 2004: 20). Ayrıca, toplum olarak sanat tarihinin ne olduğunu bilmek ve dolayısıyla kültürümüzün farkına varmak kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Bu bağlamda araştırmanın amacı sanat tarihi eğitiminde zenginleştirilmiş görsellerle (video, power point sunum) desteklenerek işlenen derste öğrencilerin başarıları ile anlatım metotlu (slayt gösterimi, öğretmen merkezli, organize görüş, not alma, işiterek öğrenme temelli) ders işlenen sınıftaki öğrencilerin başarılarını kıyaslamak, sanat tarihi eğitiminde zenginleştirilmiş görsel kullanmanın öğrencilerin başarı oranlarına etkisini araştırmaktır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, örneklem, veri toplama araçları ve verilerin analizi bulunmaktadır.

Araştırmanın Modeli

Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Ayrıca ön anket ve son anket yapılarak sonuçlar elde edilmiştir.

Araştırma da deney ve kontrol grubu bulunmaktadır. Deney grubunda ve kontrol grubunda müfredat olarak "Neoklasizm Dönemi" işlenmiştir. Deney grubuna "Schama's The Power of Art: Jacques Louis David, BBC Series" (Schama'dan Sanatın Gücü, Jacques Louis David, BBC Serisi) izletilmiştir. Video BBC yapımı, 59"21' uzunluğunda, Jacques Louis David'in hayatını, Neoklasik Dönemi ve o dönemin siyasi ortamını anlatan belgedir. Kontrol grubunda ise Neoklasik Dönem, anlatım metotlu, klasik öğretim yöntemiyle işlenmiş, Neoklasik Döneme ait sanat eserlerinin slaytları

gösterilmiştir ve daha sonra yapılan anketlerle iki grup arasındaki başarı oranı kıyaslanmıştır.

Örneklem

Araştırmanın örneklemini Ankara Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı 2. Sınıf öğrencileri (1. Öğretim; 34 öğrenci, 2. Öğretim; 28 öğrenci) oluşturmuştur. Öğrencilerin tamamı anket sorularını cevaplandırmışlardır.

Veri Toplama Araçları

Araştırma ile ilgili literatür taraması yapılarak kavramsal veriler toplanmıştır. Ayrıca; araştırma verileri, alan uzmanları tarafından geliştirilen, 6 sorudan oluşan ön anket ve 5 sorudan oluşan son anket ile elde edilmiştir. Her iki ankette deney grubuna (2. Öğretim) ve kontrol grubuna (1. Öğretim) uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi, araştırmanın amacı olan “Zenginleştirilmiş görsellerin sanat tarihi eğitimine katkısının saptanması” başlığı altında yapılmıştır.

Anket yoluyla elde edilen veriler yüzde olarak gösterilmiş ve değerlendirilmiş; öğrencilerin her soruya verdikleri cevap değerlendirilerek yüzdeleri alınmış ve sonuca ulaşılmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde ön ankette ve son ankette elde edilen bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

Ön Ankette Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Öğrencilerle ders işlenmeden önce konuya ilişkin genel bilgilerini ölçmek üzere ön anket uygulanmıştır. Ön Ankette yer alan 6 soru deney ve kontrol grubuna sorulmuştur. Ankette Neoklasik dönemin resimsel özellikleri, Neoklasik Dönemin ressamı, dönemin yaşandığı tarihte gelişen önemli siyasi olaylar çoktan seçmeli test yöntemi ile sorulmuştur. Öğrencilere Ön anket uygulanması, hazır bulunmuşluğu sağlamanın yanı sıra ders işlenmeden önce bu konuya dair bilgilerinin ölçülmesi bakımından önemlidir.

	Kontrol Grubu Ön-Test soru-1	Deney Grubu Ön-Test soru-1
Doğru	%29,5	%50
Yanlış	%70,5	%39,3
Boş	%0	%10,7

Tablo 1. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Ön Anket 1. Soru”ya verdikleri cevabın yüzde dağılımı

Tablo 1’de deney ve kontrol grubu öğrencilerin ön ankette yer alan 1. Soruya verdikleri cevabın doğru, yanlış ve boş olarak yüzdeleri alınmıştır.

Ön ankette yer alan 1. Soru;

Aşağıdakilerden hangisi neoklasik dönemin resimsel özelliklerindedir?

- Belirgin fırça darbeleri
- Canlı renk kullanımı
- Küçük formlar
- Soğuk, pastel renk kullanımı

şeklinde.

Deney grubunda yer alan 28 öğrencinin %50’si soruya doğru cevap, %39,3’ü yanlış cevap, %10,7’si ise boş cevap verirken; kontrol grubunda yer alan 34 öğrencinin %29,5’i doğru cevap, %70,5’i yanlış cevap vermiştir ve kontrol grubunda soruyu boş bırakan olmamıştır.

	Kontrol Grubu Ön-Test soru-2	Deney Grubu Ön-Test soru-2
Doğru	%70,5	%54,2
Yanlış	%29,5	%35,7
Boş	%0	%10,1

Tablo 2. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Ön Anket 2. Soru”ya verdikleri cevabın yüzde dağılımı

Tablo 2’de deney ve kontrol grubu öğrencilerin ön ankette yer alan 2. Soruya verdikleri cevabın doğru, yanlış ve boş olarak yüzdeleri alınmıştır.

Ön ankette yer alan 2. Soru;

Horace Kardeşlerin Yemini ne anlatmaktadır?

- a) Savaşmaya giden üç kardeşin babalarına yemini
- b) Savaşmaya giden üç kardeşin krallarına yemini
- c) Savaş dönüşünde üç gencin krallarına selamı
- d) Zafer kazanmış üç gencin babalarına yemini

şeklindedir.

Deney grubunda yer alan öğrencilerden % 54,2 si soruya doğru cevap, %35,7 yanlış cevap, %10,1 ise boş cevap verirken, kontrol grubunda yer alan öğrencilerin %70,5’i doğru cevap, %29,5’i yanlış cevap vermiştir.

	Kontrol Grubu Ön-Test soru-3	Deney Grubu Ön-Test soru-3
Doğru	%41,2	%35,7
Yanlış	%58,8	%53,6
Boş	%0	%10,7

Tablo 3. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Ön Anket 3. Soru”ya verdikleri cevabın yüzde dağılımı

Tablo 3’de deney ve kontrol grubu öğrencilerin ön ankette yer alan 3. Soruya verdikleri cevabın doğru, yanlış ve boş olarak yüzdeleri alınmıştır.

Ön ankette yer alan 3. Soru;

Aşağıdaki isimlerden hangileri Neoklasik Dönem ressamlarından?

- a) Joseph Mallord William Turner - Gustav Courbet

b) Rembrandt Harmenszoon van Rijn - Michelangelo Merisi da Caravaggio

c) Cloude Monet-Edgar Degas

d) Jacques Luis David- Jean-Auguste-Dominique Ingres’dir.

Araştırmaya katılan öğrencilerden deney grubunda yer alan öğrencilerin %35,7’si doğru cevap verirken, kontrol grubundaki öğrencilerin %41,2 si doğru cevap vermiştir. Yine deney grubundaki öğrencilerin %53,6’sı soruya yanlış cevap verirken, kontrol grubundaki öğrencilerin %58,8 i yanlış cevap vermiştir. Kontrol grubunda cevabı boş bırakan olmazken, deney grubunda yer alan öğrencilerin %10,7’si boş bırakmıştır.

	Kontrol Grubu Ön-Test soru-4	Deney Grubu Ön-Test soru-4
Doğru	%85,3	%78,6
Yanlış	%14,7	%17,8
Boş	%0	%3,6

Tablo 4. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Ön Anket 4. Soru”ya verdikleri cevabın yüzde dağılımı

Tablo 4’de deney ve kontrol grubu öğrencilerin ön ankette yer alan 4. Soruya verdikleri cevabın doğru, yanlış ve boş olarak yüzdeleri alınmıştır.

Ön ankette yer alan 4. Soru;

“Devrimi yapan kişiler sanatı kendi ideolojilerine göre şekillendireceklerdir, sanat toplum için olacaktır, dini konuların yerini tarihi konular alacaktır” Bahsedilen anlayış hangi dönem için geçerlidir?

- a) Rokoko
- b) Empresyonizm
- c) Neoklasisizm
- d) Postempresyonizm’dir.

Araştırmaya katılan deney grubunda yer alan öğrencilerin %78,6'sı doğru cevap, %17,8'i yanlış cevap, %3,6'sında boş cevap vermiştir. Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin ise %85,3'ü doğru cevap, %14,7'si yanlış cevap vermiş ve yine kontrol grubunda boş bırakan öğrenci olmamıştır. İki grupta da yer alan öğrencilerin ön ankette en yüksek başarı oranını bu soruda sağlamışlardır.

	Kontrol Grubu Ön-Test soru-5	Deney Grubu Ön-Test soru-5
Doğru	%73,5	%81,5
Yanlış	%26,5	%21,4
Boş	%0	%7,1

Tablo 5. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Ön Anket 5. Soru"ya verdikleri cevabın yüzde dağılımı

Tablo 5'de deney ve kontrol grubu öğrencilerin ön ankette yer alan 5. Soruya verdikleri cevabın doğru, yanlış ve boş olarak ayrılmış ve yüzdeleri alınmıştır.

Ön ankette yer alan 5. Soru ;

1789 tarihinde hangi önemli olay meydana gelmiştir?

- İspanya İç Ayaklanması
- Empresyonizmin başlangıcı
- Fransız İhtilali
- Fotoğraf makinasının icadı

Deney grubunda yer alan öğrencilerin soruya %81,5'i doğru cevap, %21,4'ü yanlış cevap, %7,1'i ise boş cevap vermişlerdir. Kontrol grubunda ise %73,5 öğrenci doğru cevap, %26,5'i yanlış cevap vermiştir.

	Kontrol Grubu Ön-Test soru-6	Deney Grubu Ön-Test soru-6
Doğru	%53	%32,1
Yanlış	%44,1	%50
Boş	%2,9	%17,9

Tablo 6. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Ön Anket 6. Soru"ya verdikleri cevabın yüzde dağılımı

Tablo 6'da deney ve kontrol grubu öğrencilerin ön ankette yer alan 6. Soruya verdikleri cevabın doğru, yanlış ve boş olarak yüzdeleri alınmıştır.

Ön ankette yer alan 6. Soru ;

Marat kimdir?

- Fransa Kralı
- Fanatik bir devrimci
- Ressam
- Mimar

şeklindedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerden deney grubunda yer alan öğrencilerin %32,1'i doğru cevap verirken, kontrol grubundaki öğrencilerin %53'ü doğru cevap vermiştir. Yine deney grubundaki öğrencilerin %50'si soruya yanlış cevap verirken, kontrol grubundaki öğrencilerin %44,1'i yanlış cevap vermiştir. Deney grubunda yer alan öğrencilerin %17,9'u cevabı boş bırakırken, kontrol grubundaki öğrencilerin %2,9'u boş bırakmıştır.

Son Anketten Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Öğrencilerle ders işlendikten sonra konuya hâkimiyetlerini ölçmek ve iki grup (deney ve kontrol) arasındaki konuya dair öğrenmişliği tespit edebilmek amacıyla son anket uygulanmıştır. Son ankette 5 soru bulunmaktadır ve ön ankette olduğu gibi bu sorular çoktan seçmeli testtir, her soruya ait 4 cevap şıkkı bulunmaktadır. Ön ankette olduğu gibi konular Neoklasik dönemin resimsel özellikleri, Neoklasik Dönemin ressamı, dönemin yaşadığı

tarihte gelişen önemli siyasi olaylardır. Ön anketle, son anketin birbirini tekrar etmemesi için sorular revize edilmiş, aynı bilgiyi farklı cümleler ve yaklaşımlarla sorgulamıştır. Son ankete de ön ankette olduğu gibi deney grubundan 28 öğrenci, kontrol grubundan 34 öğrenci katılmıştır.

	Kontrol Grubu Son-Test soru-1	Deney Grubu Son-Test soru-1
Doğru	%100	%89,9
Yanlış	%0	%10,1
Boş	0%	%0

Tablo 7. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Son Anket 1. Soru"ya verdikleri cevabın yüzde dağılımı

Tablo 7'de deney ve kontrol grubu öğrencilerin son ankette yer alan 1. Soruya verdikleri cevabın doğru, yanlış ve boş olarak yüzdeleri alınmıştır.

Son ankette yer alan 1. Soru ;

"Soğuk, pastel renk kullanımı, tarihi konuların işlenmesi, topluma mesaj verme kaygısı" hangi dönemin özellikleridir?

- Romantizm
- Neoklasizm
- Romantizm
- Empresyonizm

Son anket 1. Soruya deney grubunda yer alan 28 öğrencinin %89,9'u doğru cevap verip, %10,1'i yanlış cevap verirken, kontrol grubunda yer alan bütün öğrenciler doğru cevap vermiştir.

	Kontrol Grubu Son-Test soru-2	Deney Grubu Son-Test soru-2
Doğru	%88,2	%96,4
Yanlış	%11,8	%3,6
Boş	%0	%0

Tablo 8. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Son Anket 2. Soru"ya verdikleri cevabın yüzde dağılımı

Tablo 8'de deney ve kontrol grubu öğrencilerin son ankette yer alan 2. Soruya verdikleri cevabın doğru, yanlış ve boş olarak yüzdeleri alınmıştır.

Son ankette yer alan 2. Soru aşağıda yer almaktadır.

Aşağıdakilerden Hangisi Jacques Luis David'in, "Horace Kardeşlerin Yemini" isimli eseridir?

A

B

C

D

Deney grubunda yer alan öğrencilerin %96,4'ü soruya doğru, %3,6'sı yanlış cevap vermiştir. Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin ise %88,2'si soruya doğru cevap verirken, %11,8'i yanlış cevap vermiştir. Her iki grupta da soruyu cevapsız bırakan öğrenci olmamıştır.

	Kontrol Grubu Son-Test soru-3	Deney Grubu Son-Test soru-3
Doğru	%97,1	%89,3
Yanlış	%2,9	%10,7
Boş	%0	%0

Tablo 9. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Son Anket 3. Soru"ya verdikleri cevabın yüzde dağılımı

Tablo 9'da deney ve kontrol grubu öğrencilerin son ankette yer alan 3. Soruya verdikleri cevabın doğru, yanlış ve boş olarak yüzdeleri alınmıştır.

Son ankette yer alan 3. Soru ;

Fransız İhtilali hangi tarihte başlamıştır?

- 1867
- 1789
- 1769
- 1819'dur.

Deney grubunda yer alan öğrencilerin %89,3'ü 9. Soruya doğru cevap verirken, %10,7'si yanlış cevap vermiştir. Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin ise %97,1'i doğru cevap verirken, %2,9'u soruya yanlış cevap vermiştir.

	Kontrol Grubu Son-Test soru-4	Deney Grubu Son-Test soru-4
Doğru	%97,1	%100
Yanlış	%2,9	%0
Boş	%0	%0

Tablo 10. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Son Anket 4. Soru"ya verdikleri cevabın yüzde dağılımı

Tablo 10'da deney ve kontrol grubu öğrencilerin son ankette yer alan 4. Soruya verdikleri cevabın doğru, yanlış ve boş olarak yüzdeleri alınmıştır.

Son ankette yer alan 4. Soru ;

Neoklasisizm'de hangi dönemden etkilenme vardır?

- Antik Roma, Antik Yunan
- Barok
- Gotik
- Rönesans

Deney grubunda yer alan öğrencilerin hepsi bu soruya doğru cevap vermişlerdir. Kontrol grubunun da tamamı 1. Soruya doğru cevap vermişti (bkz. Tablo 7). Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin ise %97'si soruya doğru cevap verirken, %2,9'u yanlış cevap vermiştir.

	Kontrol Grubu Son-Test soru-5	Deney Grubu Son-Test soru-5
Doğru	%97,1	%96,4
Yanlış	%2,9	%0
Boş	%0	%3,6

Tablo 11. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Son Anket 5. Soru"ya verdikleri cevabın yüzde dağılımı

Tablo 11’de deney ve kontrol grubu öğrencilerin son ankette yer alan 5. Soruya verdikleri cevabın doğru, yanlış ve boş olarak yüzdeleri alınmıştır.

Son ankette yer alan 5. Soru ;

Jacques Luis David ‘in Marat’ın Ölümü isimli eserinde Marat neden kuvvet içinde resmedilmiştir?

- Banyo yapmayı sevdiği için
- Pieta’ya benzetilmeye çalışıldığı için
- Deri hastalığı nedeniyle kuvvette, ilaçlı suda zamanının çoğunu geçirdiği için
- Çalışkanlığına vurgu yapılmak istendiği için

Deney grubunda yer alan öğrencilerin %96,4’ü bu soruya doğru cevap verirken, %3,6’sı cevap vermemiş, boş bırakmışlardır. Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin %97,1’i soruya doğru cevap verirken, %2,9’u yanlış cevap vermiştir.

Ön Anket ve Son Anketten Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Ön anket ve son anketten elde edilen verilerin toplamına bakıldığı takdirde aşağıda yer alan sonuç çıkmaktadır.

(%)	<u>Kontrol Grubu</u>		<u>Deney Grubu</u>	
	<u>Ön Anket</u>	<u>Son Anket</u>	<u>Ön Anket</u>	<u>Son Anket</u>
<u>Doğru</u>	58.8	95.9	53	94.3
<u>Yanlış</u>	40.7	4.1	36.3	5
<u>Boş</u>	0.5	0	10.7	0.7

Tablo 12. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Ön Anket ve Son Anket” için verdikleri cevapların yüzde dağılımı

Tablo 12 incelendiğinde; ön anket ve son ankette genel anlamda kontrol grubunun başarı oranının daha yüksek olduğu görülmüştür. Kontrol grubu deney grubuna göre ön ankette %5,8’lik bir fark ile başarı sağlarken, son ankette %1,6’lık bir fark ile başarısını sürdürmüştür.

Sonuç

Araştırmanın amacı belirtildiği üzere sanat tarihi eğitiminde zenginleştirilmiş görsellerle (video, powerpoint sunum) desteklenerek işlenen dersteki öğrencilerin başarıları ile anlatım metotlu (öğretmen merkezli, organize görüş, slayt gösterimi, not alma, işiterek öğrenme temelli) ders işlenen sınıftaki öğrencilerin başarılarını kıyaslamak, sanat tarihi eğitiminde zenginleştirilmiş görsel kullanmanın öğrencilerin başarı oranlarına etkisini araştırmaktır. Yapılan ön anket ve son anket uygulamasının sonucuna bakıldığı takdirde büyük oranda fark çıkmamakla beraber; zenginleştirilmiş görsellerle ders işlenen sınıfta başarı oranının anlatım metotlu sınıfa göre daha düşük olduğu görülmüştür. Bu araştırma ile öğretmenin öğrenciler üzerindeki öğrenmeye etkisi bir kez daha ortaya çıkmıştır. Dersi anlatan öğretmen öğrencileriyle deneyimlerinden kaynaklı bir güçlü diyalog içinde olması öğrenme durumunu etkili kılmaktadır. Kullanılan teknolojinin ya da görsellerin önemi, ancak bunları etkili kullanabilecek bir öğretmen ile ortaya çıkmaktadır. Aslında etkili öğrenme bütün bileşenlerin öğretmenin bir orkestra şefi gibi doğru yönetmesiyle harmonik bir hal almaktadır. Bilginin fikre ve uygulamaya dönüşmesi öğretmenin derste önemli bağlantıları yapması, dersler arasında bağlantılar kurması, güncel bilgiler vermesi onun sınıftaki rolünü daha da güçlendirecektir.

Bu araştırmada bilgi aktarımı konusunda; öğretmenin öğrencileriyle olan iletişimi, konuşması, ses tonu, göz teması, konuya hakimiyeti; teknolojinin, videonun ve görsellerin önüne geçmiştir. Hızla gelişen teknolojiye ayak uydurmak çağın getirdiği zorunluluklardan bir tanesi olsa da eğitim ve öğretim hayatında fiziksel donanımın ya da kullanılan görsellerin öğretmen kadar önemli olmadığı ortaya çıkmıştır.

Öneriler

Sınıf ortamında öğrencilere eğitici nitelikte video izletileceği takdirde videonun süresine dikkat edilip, kısa tutulabilir. Bu durum, ortamın karanlık olması ve öğrencinin pasif konumda yer alması nedeniyle konsantrasyonda bozulmalara sebep olabilmektedir. Eğer video uzun ise, arada bir video durdurulup, konuyla ilgili soru sorularla öğrencilerin ilgisi diri tutulabilir.

Kaynakça

Altuner, H. (2007). *Türkiye’de Ortaöğretim Müfredatındaki Sanat Tarihi Derslerinin Tarihi Süreç İçinde Değerlendirilmesi ve Avrupa Birliği Ülkeleriyle Karşılaştırılması*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Aslanapa, O. (1995). “Sanat Tarihi Derslerinin İlk Okullardan Başlanılarak Okutulmasının Önemi ve Gerekçeleri”. *Sanatsal Mozaik Dergisi*. 1 (4), s.14-15.

Einstein, A. (2009). *Einstein on Cosmic Religion and Other Opinions and Aphorisms.*, Mineola, New York: Dover Publication

Ödekan, A. (2004). *Sanat Tarihi Eğitiminin Sorgulanması*. H. B. Konyar (Ed.), *Sanat Tarihi Eğitiminin İrdelenmesi (12-13 Mayıs 2004, Sempozyum Bildirileri)* (s. 19-22) içinde. İstanbul: Sanat Tarihi Derneği Yayınları.

Yavuzoğlu, N. (2004). *Sanat Tarihcisi Kimliğinden Hareketle*. H. B. Konyar (Ed.), *Sanat Tarihi Eğitiminin İrdelenmesi (12-13 Mayıs 2004, Sempozyum Bildirileri)* (s 57-62) içinde. İstanbul: Sanat Tarihi Derneği Yayınları.